

HART VOOR HOUT

NIEUWE KANTOOR LEEGWATER HOUTBEREIDING
HEERHUGOWAARD

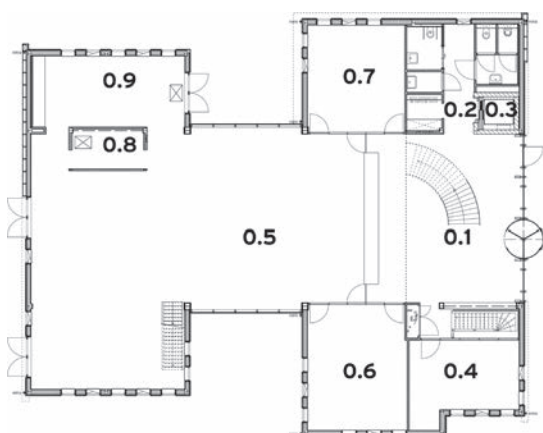

Geschiedenissen blijven leerzaam. Vaak is het conservatisme dat zonnige toekomstten bewolkt.

Van Leegwater Houtbereiding in Heerhugowaard moet je echter zeggen dat het met Noord-Hollandse nuchterheid steeds vast op koers is gebleven. En wéér is een mijlpaal bereikt: een nieuw, modern kantoor, bij de tijd en bij de mens.

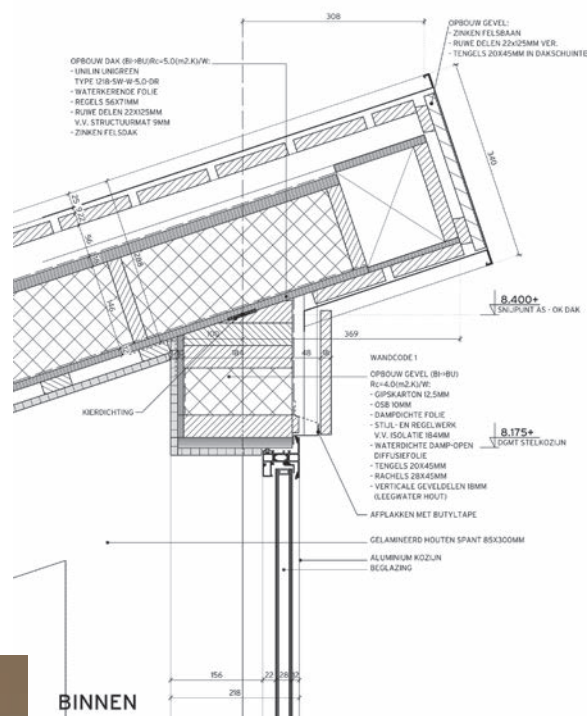
De zinken daken volgen vrijelijk de daklijnen van het lint alsof ze uit de losse pols zijn getekend.

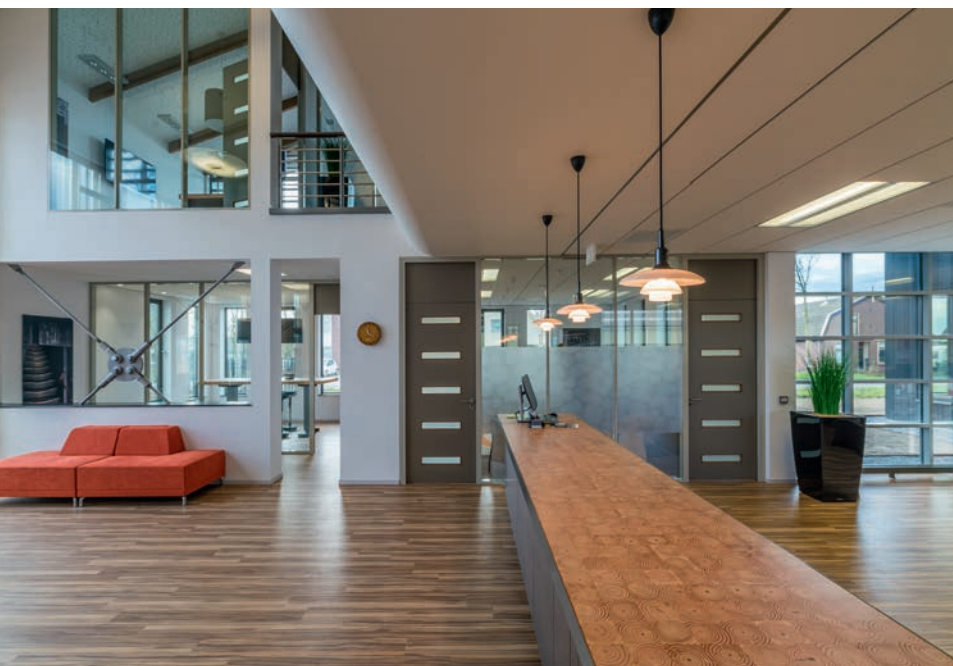
Plattegrond begane grond.

Legenda.

- 01. Entree/hal
- 02. Toiletten
- 03. Lift
- 04. Spreekkamer
- 05. Kantoortuin
- 06. Directie kantoor
- 07. Kantoor
- 08. Repro
- 09. Kantine

Detail gevel-dak.

De hal (links) en kantoortuin worden alleen gescheiden door een balie; het blad is uitgevoerd in een patroon van (douglas) stamdoorsneden, het Leegwater-logo.

Het leuke van geschiedenis is dat je kunt terugkijken. Toen overgrootvader Leegwater als lokaal timmerman begon, kon hij niet bevroeden dat achterkleinzoon Dennis ooit de internationale markt op zou gaan. Dat geldt ook voor de opa die richting aannemerij ging. Hij begon er wat rondhout bij te verkopen, dat nog argeloos in de openlucht werd verduurzaamd met wolmanzouten in een betonnen bak. Er kwam vervolgens kassenhout bij en het gronden daarvan, en toen was het nog een kleine stap naar gevelbekleding, thans de kern van het bedrijf. Al wordt ook nog steeds tuin- en gww-hout geleverd.

Eerste hsb-woningen Kleinzoon Hans Leegwater kwam in 1968 in dienst, vanaf 1985 als algemeen directeur. Onder hem nam de professionalisering een hoge vlucht met impregneerinstallaties, droogkamers en voortschrijdende kwaliteitssprongen in gevelbekleding. Dennis, sinds 1992 toegetreden en vanaf 2007 commercieel directeur: 'De grote ommekeer trad eind jaren 1970 in, toen directeur Arnold Cruyssen van houtskeletbouwer Wilma uit Weert ons vroeg de gevelbekleding van de eerste Nederlandse hsb-woningen te doen. Op dat moment begon ook de afwerking met Olympic stain dat we uit Canada haalden.' Dit waterwerende kwaliteitsproduct op basis van lijnzaadolie - milieuzorg en duurzaamheid namen een aanvang - zit nog steeds in het assortiment.

Innovatieve reuzenstap Andere populaire producten, dekkend of transparant te leveren in ongeveer alle kleuren, zijn Sansin Environ Stain, een watergedragen middel op basis van natuurlijke oliën en harsen dat ook uv-bescherming geeft, en het eigen product ColorSeen. Dit is speciaal ontwikkeld om niet alleen de hogere brandwerendheidseisen van het Bouwbesluit te bezweren, maar ook de kwaliteit gegarandeerd hoog te houden. Dennis: 'Rond 1990 begonnen we met de eerste brandvertragers, toen een innovatieve reuzenstap. Dat was een proces van vallen en opstaan, vooral omdat brandvertragers en afwerkmiddelen niet samengingen.' Het was een lang traject van doorontwikkeling en daarom reden de grondstoffen zelf in te kopen en zelf in een eigen laboratorium onderzoek te doen. 'Anders blijf je zitten met te veel schijven en versnippering.' Oftewel met b-kwaliteit. ColorSeen is daarop het antwoord: duurzaam, kleurecht én de brandvertraging niet negatief beïnvloedend.

Oogopenende gevelprojecten Gevraagd naar de hoge kosten stelt hij onomwonden: 'Als je niet meer investeert, kun je beter ophouden. Je kunt tegen beperkingen blijven aanlopen óf er iets aan doen.' Er loopt nu een breed KOMO-testprogramma van 1,5 jaar met de brandvertrager Flame Delay; ook de acht andere coatings zijn hier onderdeel van. Er zijn inmiddels vijftien houtsoorten

getest. 'Het is belangrijk "af producten" te verkopen, zodat de klant niet meer met vragen komt. Dát is de te winnen slag.' En zo doet de onderneming, rond vijftig werknemers sterk, thans alles zelf, van impregneren t/m monteren. Ook is Ecwood Painting gestart, dat plaatmateriaal zaagt en verft, en nu tevens hsb-elementen maakt. Er is een webshop voor de afwerkproducten, er is een drone om de eigen projecten anders te belichten en er wordt zelfs gedacht aan een productiebedrijf in Engeland. 'Ik reis nu vier jaar door Engeland. Door onze kwaliteit in behandelingen en kleurvariaties - daar kennen ze eigenlijk alleen "onbehandeld, grijs" - heb ik er een paar oogopenende gevelprojecten kunnen doen, zoals het Royal Opera House en London Bridge Station.'

Enkele eisen Met dat al ontstond er dringend behoefte aan betere huisvesting dan het kruip-door-sluip-doorkantoor waarin het personeel steeds meer tordeerde. Alles zelf doen werkt echter niet altijd. Hans Leegwater, die de begeleiding van de nieuwbouw verzorgde: 'Het eerste ontwerp van onszelf werd onmiddellijk afgekeurd. Zoek eerst maar een architect, stelde de gemeente.' Na wat zoeken bleek plaatsgenoot-architect Paul Breddels een schot in de roos. Ook landschapsarchitect Petra van Duijvenvoorden kwam erbij om het bedrijfsterrein van parkeerplaatsen en loodsen op de nieuwbouw af te stemmen. Complicatie was dat ze door een reconstructie van de ommewegen een stuk terrein kwijtraakten. Dat kwam er weer bij toen later een aanpalende woning kon worden aangeschaft, en gesloopt. Hans: 'We hadden maar een paar eisen: er moesten een presentatieruimte en een kantoor tuin in. Als geheel moest het kantoor een frisse, moderne uitstraling krijgen, met onze eigen gevelbekleding.'

**'ALS JE NIET MEER INVESTEERT, KUN JE
BETER OPHOUDEN'**

Op korrelgrootte Breddels: 'De gemeente gaf aan dat Leegwater met een enorm bedrijf tussen de lintbebouwing zit. De nieuwbouw moest daarin een acceptabele overgang maken.' De architect heeft dat prachtig boeterend gedaan door het grote volume op korrelgrootte te brengen. Daartoe heeft hij het gebouw in een lager en een hoger houten volume gebroken, met een glazen element ertussen. De zinken daken volgen vrijelijk de daklijnen van het lint alsof ze uit de losse pols zijn getekend. Ze worden accentuerend omrand door brede zinken daktrimmen. Aan de andere kant van het voorterrein vinden ze eenheid in het eveneens asymmetrische zinken zadeldak van de oude opgeknapte bedrijfskantine, met luifel nu en horizontaal rabat.

De vergaderzaal op de verdieping; links de bar. Zélf cursussen en presentaties houden om klanten inzicht in hout en gevelbekleding te geven.

De oude bedrijfskantine is in stijl opgeknapt, met luifel nu en horizontaal rabat.

Aan de andere kant van het voorterrein rijmt het kantoor met het eveneens asymmetrische zinken zadeldak van de bedrijfskantine.

Rijzig beeld Verticaliteit is kenmerkend voor het rijzige beeld. De aluminium ramen zijn overwegend smal en hoog, in het tussenglas en rechtsboven in het hoge gebouwdeel zijn ze als tegenbeweging horizontaal. Het forse kantoor krijgt nadere verfijning door de open verticale gevelbekleding van FSC-gecertificeerd western red cedar aan beide langsegevels. Door drie redelijk smalle breedtes (70/100/160 x 18 mm) te kiezen ontstaat een strak filigrain dat het aanzicht poëtisch balsemt. Het hout is afgewerkt met antracietkleurig ColorSeen Timberstain dat z'n tint blijft behouden. De zinken felsbanen lopen verticaal vanaf het dak geheel of - bij de hoofdentree - gedeeltelijk op de kopgevels door. Rond de ingangsdraai-deur zit een hoge Oregon pine pui, waardoor je contact houdt met het bedrijfsterrein. Beiderzijde de entree zitten nog twee vlakken gevelbekleding.

Uitzonderlijke ruimtelijkheid Het kantoor is opgetrokken in staal met een betonnen verdiepingsvloer; eronder zit een betonnen kelder met opslag, archief, warmtepomp, installaties en computerserver. Duurzaamheid bevorderend zijn: hoge isolatie, warmte-koudeopslag, vloerverwarming en zonnepanelen op het dak. De R_c van wanden en dak is 4,0 c.q. 5,0 m².K/W; de epc = 0,813. Wat binnen onmiddellijk opvalt, is de uitzonderlijke ruimtelijkheid en helderheid. De inwendige hoogte (10 m) heeft daarmee te maken en de vele raampartijen waardoor het interieur in een overvloed des lichts pronkt, maar ook spelen daarin een voorname rol de zorgvuldige aankleding en materialisering die in kleuren en lijnen weldadige lust en rust creëren. De hal en kantoortuin lopen direct in elkaar over; ze worden alleen gescheiden door een belijnd stalen balie, waarvan het blad is uitgevoerd in een patroon van (lariks) stamdoorsneden, het Leegwaterlogo. Het bedrijf heeft ook vijf tafels met zo'n blad laten maken.

Strepenstroom Maar apart is de hal eveneens een belevenis op zich. Dwars door de ruimte kromt een stalen trap met wengé treden ter etage, er is zicht op de grandioze vijfdeurenwand in FSC-gecertificeerd wengé van de vergaderzaal boven en op de dakconstructie van donker gebeitst PEFC-gelamineerd vuren (85 x 300 mm). Bred-

dels: 'Die spantconstructie verwijst bewust naar houtbouw. De leidingen die er zichtbaar tussendoor lopen, passen bij dit ontwerp: een combinatie van warme emotie en helder verstand.' Op zowel begane grond als verdieping ligt een kunststof vloer met zebanoprint. Door de grote ruimtelijkheid maakt het drukke streep patroon geen schreeuwerige indruk, veeleer doet de strepenstroom harmonisch mee met het algehele lijnenspel dat tot in de horizontale glasstrookjes van de deuren is doorgezet. Links van de hal bevinden zich directievertrek en spreekkamer, rechts kantooruimte, toiletten/garderobe en lift. Licht afgescheiden rechts achterin de kantoortuin zijn de repro en kantine met bedrijfshistorische fotowand.

Leegwaters hart De verdieping heeft links en rechts van de vide een tweede directievertrek, twee spreekkamers en een toiletgroep. Maar de belangrijkste ruimte, achter de wengé taatsdeuren, is de T-vormige vergaderzaal, met boven in de T-houten dakconstructie in het zicht - een showroom van gevelproducten (links) en een bar (rechts). Dit is een zéér belangrijke ruimte. Dennis: 'De kennis over hout neemt in de branche zienderogen af. Ik heb nog veel geleerd van oude rotten als Jan Dubelaar van SHR en Joop Wolff van Centrum Hout, maar nu? Het was voor mijn vader en mij reden zélf cursussen en presentaties te gaan houden om klanten inzicht in hout en gevelbekleding te geven.' De prachtige houttoepassingen vormen hier, zoals beneden, een stil verband met andere materialen, met ruimte en tijd. Maar luid ook laten ze Leegwaters hart horen: *Door gebrek aan kennis gaat het hout verloren.* •

HANS DE GROOT

CO₂-VOETAFDruk

In het project is onder andere 19 m³ hout toegepast (10 m³ gelamineerd vuren, 7,75 m³ western red cedar en 1,25 m³ wengé). Dit betekent een CO₂-vastlegging van **12.210 kg**. Het compenseert de uitlaatgassen van een middenklassenauto over **81.336 km** of het jaarlijkse elektragebruik van **12 huishoudens**.

Locatie: Verlaat 9, Heerhugowaard **Opdrachtgever:** Leegwater Houtbereiding Heerhugowaard (leegwater.nl)
Ontwerp: Breddels Architecten Heerhugowaard (breddels.nl) **Aannemer:** De Geus Bouw Broek op Langedijk (geusbouw.nl) **Constructeur:** Harder Advies Broek op Langedijk (harderadvies.nl) **Western red cedar gevelbekleding:** Leegwater Houtbereiding Heerhugowaard **Wengé:** Frits de Jong Interieurbouw Wormerveer (fritsdejong.nl) **Gelamineerd vuren:** Withagen Houtprodukten Tynaarlo (withagenhoutprodukten.nl) **Bruto vloeroppervlak:** 927 m² **Bouwperiode:** Oktober 2014 - oktober 2015 **Bouwkosten:** €1,38 miljoen (excl. btw)